

Δημοκρατίας, στον Ειδικό Αντιπρόσωπο του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε στην Κύπρο κ. Χόλγκερ και στα πέντε μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας μέσω των πρεσβειών τους στην Κύπρο.

Σας ευχαριστώ και πάλι για την προ-

σήλωσή σας να με ακούσετε και εύχομαι η σημερινή μας συνάντηση ν' αποβεί καρποφόρα στην όλη μας προσπάθεια.

Χρ. Πέτσας
Πρόεδρος του Σωματίου

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΟΜΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΙΟΥ «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ» ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ Β' ΑΝΤΙΚΑΤΟΧΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΘΡΕΑ

Συγχαίρω θερμά το σωματείο «Ελεύθερη Κυθρέα» για την ωραία πρωτοβουλία του να οργανώσει και φέτος την Πορεία προς την Κυθρέα. Η Πορεία αυτή δεν αποδεικνύει μόνο την αγάπη των Κυθρεωτών για τον τόπο τους και το διακαή πόθο τους για επιστροφή στις πατρογονικές εστίες, αλλά και συμβολίζει την πορεία όλου του λαού μας για τη σωτηρία και τη δικαίωση της πατρίδας μας.

Πέρασαν πάνω από δώδεκα χρόνια από τότε που η Κύπρος υπέστη τα φοβερά πλήγματα του διδύμου εγκλήματος. Με αφορμή την προδοσία η Τουρκία εισέβαλε στην Κύπρο για να καταστρέψει και να αλλοιώσει το δημογραφικό της χαρακτήρα, για να τη διχοτομήσει, με τελικό στόχο να τη θέσει κάτω από τον έλεγχό της. Αν δεν συνειδητοποιήσουμε τους πραγματικούς Τουρκικούς στόχους, δεν είναι εύκολο να τους αντιμετωπίσουμε. Δεν θα πρέπει να υπάρχει καμιά απολύτως αμφιβολία ότι η Τουρκία δεν επιδιώκει λογική λύση του Κυπριακού προβλήματος. Η Τουρκία εφαρμόζει ένα συγκεκριμένο σχέδιο: να διχοτομήσει την Κύπρο και να μετατρέψει ένα μεγάλο μέρος της σε καθαρά Τουρκικό. Γι' αυτό και το ξεριζώμα των κατοίκων από την κατεχόμενη περιοχή, η υποχρεωτική μετακίνηση των Τουρκοκυπρίων στην περιοχή αυτή και η μεταφορά των πολυάριθμων εποίκων από την Τουρκία. Γι' αυτό και η καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Ασφαλώς αυτά τα στοιχεία αποδεικνύουν ότι η Τουρκία ούτε είχε ούτε έχει πρόθεση την εξεύρεση μιας λογικής λύσης

του Κυπριακού προβλήματος. Και αποτελεί ψευδαίσθηση, αν υπάρχει η εντύπωση ότι υπήρξαν περιπτώσεις που η Τουρκία μπορούσε να λογικευθεί, αλλά αυτό δεν έγινε λόγω δικών μας εσφαλμένων χειρισμών.

Για να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία τα Τουρκικά σχέδια, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε τι ακριβώς επιδιώκει η Τουρκία. Η Τουρκία επιδιώκει να θέσει την Κύπρο κάτω από το μόνιμο στρατιωτικό και πολιτικό της έλεγχο. Επιδιώκει την παραμονή στην Κύπρο των Τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων. Επιδιώκει τη μη εφαρμογή των βασικών ελευθεριών, της ελεύθερης διακίνησης και εγκατάστασης και του δικαιώματος περιουσίας. Επιδιώκει τη διατήρηση του δικαιώματος επεμβάσεως. Αυτά είναι σαφέστατα και επανειλημμένα έγιναν από την Τουρκική πλευρά ξεκάθαρα. Και πέραν απ' αυτά, άλλη επιδίωξη της Τουρκίας είναι να επιτύχει τέτοιο σύστημα εσωτερικής διαρθρώσεως που να οδηγεί σε αδιέξοδο και να επιτρέπει και τον εσωτερικό πλήρη έλεγχο.

Εμείς τί επιδιώκουμε; Επιδιώκουμε μια λογική λύση του Κυπριακού προβλήματος. Δεν ισχυριζόμαστε ότι μπορούμε να εξασφαλίσουμε την ιδανική λύση. Στην προσπάθειά μας για μια λογική λύση του Κυπριακού προβλήματος έχουμε προβεί σε σοβαρές παραχωρήσεις, αλλά χωρίς αποτέλεσμα, χωρίς ανταπόκριση. Και τούτο, γιατί οι υποχωρήσεις που έχουμε κάμει, που για μας είναι οδυνηρές, δεν ήταν αρκετές για την Τουρκική πλευρά, εφόσον δεν εξυπηρετούσαν τους Τουρκικούς στόχους. Θέλουμε ειρηνική λύση το ταχύτερο δυνατό

και δεν υποτιμούμε τη σημασία του χρόνου. Αλλά ευθύνη μας είναι να επιτύχουμε μια λύση δίκαιη και βιώσιμη, όχι μιαν οποιαδήποτε λύση που θα ήταν εκ των προτέρων καταδικασμένη σε αποτυχία.

Δεν είναι δύσκολο να λυθεί το Κυπριακό πρόβλημα με μεγάλη ταχύτητα, αρκεί να δεχτούμε αυτά τα οποία επιζητεί η Τουρκία. Μα ποιο θα είναι το αποτέλεσμα; Θα μπορέσει να επιβιώσει αυτός ο τόπος, θα επιβιώσει στην Κύπρο ο Κυπριακός Ελληνισμός; Θα έχουμε πραγματικά ένα ανεξάρτητο και ελεύθερο κράτος; Ασφαλέστατα όχι. Έχουμε χρέος ιστορικό να μη επιτρέψουμε να οδηγηθεί η Κύπρος κάτω από το μόνιμο έλεγχο της Τουρκίας, ούτε να οδηγηθεί ο λαός μας σε τέτοιες διευθετήσεις που αναπόφευκτα θα έχουν σαν αποτέλεσμα νέες περιπέτειες και νέες τραγωδίες. Έχουμε χρέος να επιμένουμε στις βασικές προϋποθέσεις για μια λύση εθνικά παραδεκτή. Και οι βασικές προϋποθέσεις είναι συγκεκριμένες και ξεκάθαρες. Δεν μπορούμε να δεχθούμε λύση του Κυπριακού προβλήματος χωρίς την αποχώρηση από την Κύπρο όλων των Τουρκικών στρατευμάτων και όλων των εποίκων, χωρίς αποτελεσματικές εγγυήσεις για την ασφάλεια μας ως ανεξαρτήτου και ελεύθερου κράτους. Ούτε μπορούμε να δεχθούμε λύση που θα συντηρεί, θα μονιμοποιεί ή θα νομιμοποιεί τη σημερινή διαιρετική και διχοτομική κατάσταση.

Ούτε μπορούν, βέβαια, μέσα σε συνθηκές διχοτομικές να εφαρμοστούν οι βασικές ελευθερίες που, επαναλαμβάνω, είναι το δικαίωμα ελευθέρως διακίνησης, το δικαίωμα ελευθέρως εγκατάστασης και το δικαίωμα ιδιοκτησίας, που ασφαλώς περιλαμβάνει και το αναφαίρετο δικαίωμα του προσφυγικού κόσμου να επιστρέψει στις πατρογονικές του εστίες. Το δικαίωμα της επιστροφής, που αποτελεί το βασικό αίτημα της σημερινής Πορείας, δεν είναι μόνο δικαίωμα όσων ξεριζώθηκαν από τις πατρογονικές τους εστίες. Το θέμα της επιστροφής αποτελεί και εθνική ανάγκη. Γιατί, αν υποθέσουμε ότι δίνεται λύση στο Κυπριακό πρόβλημα και αποκλείεται στην πράξη το δικαίωμα της επιστροφής, αυτό θα σημαίνει ότι εμείς οι ίδιοι αποδεχόμεθα τη μετα-

βολή του δημογραφικού χαρακτήρα στην κατεχόμενη περιοχή και εμείς οι ίδιοι συμβάλλουμε στη μόνιμη διχοτόμηση της Κύπρου με όλες τις συνέπειες.

Είναι εύκολη η λύση του Κυπριακού προβλήματος αν δεχθούμε ό,τι μας ζητούν, ό,τι μας ζητεί η Τουρκική πλευρά, είτε η ίδια άμεσα είτε έμμεσα μέσω τρίτων. Αλλά εκείνο που μας ενδιαφέρει δεν είναι μόνο ο χρόνος, μας ενδιαφέρει πολύ περισσότερο το περιεχόμενο. Είναι πολλοί που τους απασχολεί το Κυπριακό πρόβλημα σαν μια ενόχληση, σαν μια πληγή, σαν ένας μπελάς που πρέπει να τελειώσει. Για μας το Κυπριακό πρόβλημα είναι βέβαια πληγή, λόγω της συνεχιζόμενης κατοχής και του εγκλήματος σε θάρος του λαού μας, αλλά δεν είναι μπελάς, δεν είναι ενόχληση. Για μας το Κυπριακό πρόβλημα είναι θέμα φυσικής και εθνικής επιβίωσης του Κυπριακού Ελληνισμού σ' αυτά τα άγια χώματα. Για μας το Κυπριακό πρόβλημα είναι θέμα επιβίωσης ενός λαού, είναι θέμα να επανακτήσει αυτός ο λαός τα δικαιώματά του, δικαιώματα που έχουν όλοι οι ελεύθεροι λαοί του κόσμου και όλα τα ανεξάρτητα και ελεύθερα κράτη του κόσμου.

Πώς όμως συνεχίζουμε τον αγώνα μας; Πέρα από όσα επανειλημμένα έχουν διακηρυχθεί, εκείνο που προέχει είναι η δική μας πειστικότητα. Είναι η δική μας αγωνιστικότητα. Δεν μπορούμε να αναμένουμε από το διεθνή παράγοντα, όπου διαθέτουμε ευρύτατη υποστήριξη, ότι θα διαδραματίσει το δικό μας ρόλο ή θα ασκήσει τις πιέσεις που αναμένουμε, όταν εμείς δεν είμεθα όλοι, όλος ο λαός, πειστικοί στις διεκδικήσεις μας. Πρέπει να πείσουμε όλους ότι υπάρχουν όρια, πέραν των οποίων δεν μπορούμε να πάμε. Και φθάσαμε τα όρια πέραν των οποίων δεν μπορούμε να πάμε. Και πρέπει να πείσουμε ότι, ανεξάρτητα από χρόνο και ταλαιπωρίες, θα σταθούμε όρθιοι επί των επάλξεων όχι από πείσμα, όχι από ιδιοτροπία, αλλά γιατί έχουμε εμείς, λαός και ηγεσία, ανεξάρτητα από το που ανήκουμε κομματικά ή ιδεολογικά, την ευθύνη να οδηγήσουμε αυτό τον τόπο σε συνθήκες πραγματικής ελευθερίας, δικαιοσύνης και ευτυχίας για όλους τους κα-

τοίκους. Σ' αυτό μας τον αγώνα, είπα νωρίτερα, διαθέτουμε ευρύτατη διεθνή συμπαράσταση. Αλλά, για να την αξιοποιήσουμε, επαναλαμβάνω, πρέπει να είμεθα εμείς οι ίδιοι πειστικοί στις διεκδικήσεις μας, συνεπείς στις διεκδικήσεις μας. Να πείσουμε ότι δεν είμαστε έτοιμοι να καταρρεύσουμε και ότι δεν προσφερόμαστε για συνεχείς υποχωρήσεις. Και ότι δεν προσφερόμαστε για πιέσεις. Μόνο έτσι είναι δυνατό οι πιέσεις να στραφούν επιτέλους προς την άλλη πλευρά.

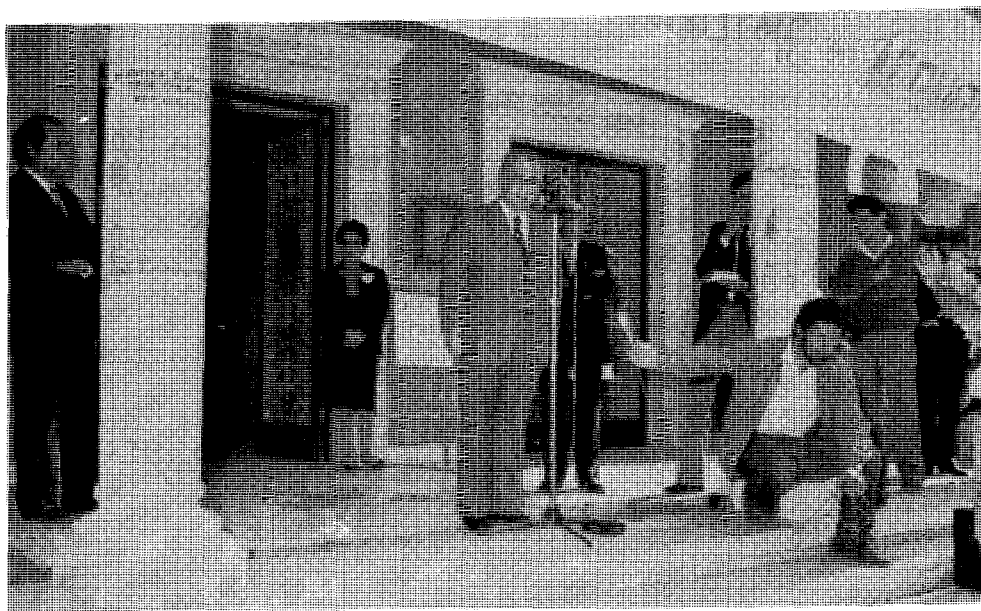
Μέγα και κύριο στήριγμα στον αγώνα μας είναι η Ελλάδα. Είναι η Ελληνική Κυβέρνηση, ο Ελληνικός λαός, ο απανταχού της γης Ελληνισμός. Αλλά και αυτή τη συμπαράταξη, για την οποία είμαστε ευγνώμονες, είναι με το δικό μας αγώνα και τη δική μας συνέπεια που θα αξιοποιήσουμε.

Αγαπητοί πεζοπόροι, σας συγχαίρω θερμά για την Πορεία σας. Η Πορεία αυτή δεν φέρνει μόνο στη μνήμη την όμορφη Κυθρέα. Είναι μια πορεία συμβολική της πορείας όλων των προσφύγων, της πορείας ολοκλήρου του λαού μας. Το εθνικό χρέος μας επιβάλλει να δημιουργήσουμε με τον

αγώνα μας τις προϋποθέσεις για μια Κύπρο ελεύθερη και ευτυχησμένη χωρίς στρατούς κατοχής και διχοτομικές γραμμές, με τα ανθρώπινα δικαιώματα των πολιτών έμπρακτα κατοχυρωμένα.

Θα συνεχίσουμε αυτή την πορεία. Θα συνεχίσουμε τον αγώνα για τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων. Θα συνεχίσουμε τον αγώνα για την επιστροφή των προσφύγων. Θα συνεχίσουμε τον αγώνα για την αποχώρηση του Αττίλα και των εποίκων και την επανένωση της χώρας μας. Μόνο έτσι θα υπάρξει μόνιμη ειρήνη και γαλήνη στον τόπο μας. Η Κύπρος, παρά το μικρό μέγεθος της και τις περιορισμένες δυνατότητες που διαθέτει, μπορεί να γίνει - και αυτό πρέπει να το αντιληφθούν οι ισχυροί της γης και ιδιαίτερα εκείνοι που επηρεάζουν την Τουρκία - τόπος ειρήνης, γαλήνης, ευτυχίας και προόδου για όλους τους κατοίκους της.

Μ' αυτές τις σκέψεις και απευθύνοντας ιδιαίτερο χαιρετισμό τιμής προς τους ηρωικούς εγκλωβισμένους κηρύσσω την έναρξη της Πορείας.

Ο Εξοχότατος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ.κ. Σπύρος Κυπριανού, προσφωνών τους πεζοπόρους